

Bemutatjuk a pannonhalmi Főapátsági Könyvtárat – IV.

Könyvtári munkafolyamatok – SZOLGÁLTATÁSOK – 1. - KUTATÓSZOLGÁLAT

*Nekünk, könyvtárosoknak napi tapasztalatunk, hogy az emberek többsége nem tudja, hogy **mi is az a könyvtár, ki is a könyvtáros, mi is az ő feladata.***

*Iskolaképe, tanárképe mindenkinek van, ha csak elemi iskolát végzett is, de **a könyvtárról és könyvtárosról keveset tudnak.** Így van ez az Apátságban is.*

*A könyvtárról - a pannonhalmi könyvtárról - **azt gondolják, hogy az valamiféle múzeum, sok-sok öreg, poros könyvvel...** s arra kérdésre, hogy **mi a könyvtárosok feladata, talán azt felelik magukban, hogy az ott dolgozók valószínűleg egész nap rakodnak, porolnak, meg olvasgatnak.***

KUTATÓSZOLGÁLAT

Könyvtárunk egyik **alapszolgáltatása** a kutatószolgálat.

Mivel **nyilvános könyvtár** vagyunk, ez a szolgáltatás nem csak bencés vagy más rendi szerzetesek, egyházi személyek vagy a házbeli lakók, dolgozók számára elérhető, hanem bárki élhet vele, aki használati szabályzatunkat elfogadja. A dokumentumok nyilvános kutathatósága azonban természetesen nem azt jelenti, hogy bárki bármit kézbe kaphat vagy kölcsönözhet. A kéziratokat, a régi, muzeális, vagy bármilyen más okból védett könyveket valamint a folyóiratokat nem kölcsönözzük, kutatni pedig intézményi vagy szakdolgozat-témavezetői engedéllyel lehet ezeket.

Állományunk jellegéből, továbbá az Apátság földrajzi elhelyezkedéséből adódik, hogy olvasóink jelentős része **helyben** használja a gyűjteményt. Az állomány kb. háromnegyede védett, és így nem kölcsönözhető. Mivel pedig külön utazást igényel a hozzánk való eljutás, általában csak olyan anyag kedvéért jönnek el, amely más könyvtárakban nem, vagy egy helyre összeszedve nem található meg. Tapasztalatunk azt mutatja, hogy gyűjteményünk gazdag az efféle dokumentumokban.

Kutatóink egy kisebb része **távhasználattal** veszi igénybe segítségünket, ami azt jelenti, hogy ha csak néhány alap információra van szüksége egy adott személyről, műről, témáról, azt e-mailben vagy telefonon is szolgáltatjuk.

A legtöbb esetben azonban az a kutató igénye, hogy egy adott témához bőséges irodalmat vagy forrást tudjon elérni: ekkor mindenképpen szükséges a **személyes látogatás**. Elsőként **előkészítjük** a kutatói látogatást: egyeztetjük, pontosan mikor érkezik, tájékoztatjuk nyitva tartásunkról és alapszolgáltatásainkról, továbbá előkészítjük számára a kutatott anyagot. Szükség esetén segítünk neki a szállás, étkezés intézésében és a más részlegekkel (Levéltár, Gyűjtemények) való kapcsolatfelvételben - természetesen ő maga veszi fel a kapcsolatot, hiszen ő tudja elmagyarázni pontosan, mit szeretne, de megadjuk az elérhetőségeket.

Helyben használatra az irodánkban található **kutatóhelyiségben** van lehetőség. Kizárólag erre a célra használt kutatószobánk nincs, ennek hátránya az előnye: ha van kutató, "együtt dolgozunk" vele - így viszont nem foglal le ez a feladat egy külön embert teljesen. A kutató "gondozása" természetesen állandó készenlétet kíván: gyakran előfordul, hogy az anyag tanulmányozása közben újabb igények merülnek fel, újabb dokumentumokat kell előkészíteni. A kézikönyvtár használatára is lehetőség van, és készítünk másolatot: modern anyag esetében fénymásolóval, régi nyomtatványoknál, kéziratoknál kizárólag fényképezőgéppel. A készített fotókat természetesen csak külön engedéllyel szabad publikációs célra felhasználni, ezért a könyvtár saját gépével készített, vízjelezett képek vihetők el. Minden kutatónak felvesszük a személyes adatait és felírjuk, pontosan mely dokumentumokat kutatta.

Miután a kutató a munkát **befejezte**, a helyére tesszük az anyagot, ha további kérése volt (másolat, stb.), azt teljesítjük.

Összességében állíthatjuk, hogy a kutatószolgálati munka összetett és nagyon színes feladat: a hozzánk fordulókat a legváltozatosabb témákat kutatják, melyekbe a segítségnyújtás során a könyvtáros is kicsit bepillantást nyerhet.